Enkät om dataskyddsrättsliga behov för att motverka felaktiga utbetalningar och missbruk av myndigheters processer

***Notera: i** enkäten används **myndigheten** som en gemensam benämning för den statliga myndighet, region eller kommun som lämnar svaret. Beroende på myndighetens storlek och struktur kan svaret behöva tas fram i samråd med flera delar av myndigheten. För kommuner och regioner kan det exempelvis innebära samråd med flera verksamheter och nämnder.*

Frågor om myndigheten

1) Ange vilken kategori myndigheten tillhör.

☐ Statlig myndighet (annan än länsstyrelse)
☐ Länsstyrelse
☐ Kommun
☐ Region

2) Ange vilka roller eller verksamheter myndigheten har.
(flera alternativ kan väljas)

☐ Beslutar om eller betalar ut offentliga stöd, bidrag, förmåner eller andra ersättningar
☐ Beslutar om tillstånd, godkännanden eller andra gynnande beslut.
☐ Ansvarar för offentliga register eller grunddata.
☐ Bedriver tillsyn, inspektion eller annan kontroll.
☐ Bedriver brottsbekämpande eller annan rättsvårdande verksamhet.
☐ Genomför offentliga upphandlingar.
☐ Tillämpar valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV)
☐ Annat, ange vilken:

Eventuell kommentar: _____

3) Har myndigheten ett uttryckligt uppdrag att motverka felaktiga utbetalningar, fusk eller annat missbruk av myndighetens processer eller att kontrollera att regler och villkor efterlevs?

Med felaktigheter avses i denna enkät förhållanden som kan leda till att utbetalningar, tillstånd eller andra fördelar lämnas eller beviljas på felaktiga grunder, oavsett om detta beror på avsiktliga eller oavsiktliga handlingar.

Med fusk eller annat missbruk av myndighetens processer avses avsiktliga förfaranden som syftar till att utnyttja myndighetens verksamhet eller processer för att få utbetalningar, tillstånd eller andra fördelar på felaktiga grunder."

☐ Ja, ange var det framgår (lagreglering, instruktion, regleringsbrev, regeringsuppdrag eller liknande):

☐ Nej

Eventuell kommentar: _____

Frågor om felaktiga utbetalningar, fusk eller annat missbruk av myndighetens processer

4:1) Inom vilka delar av myndighetens verksamhet förekommer eller finns det risk för felaktigheter, fusk eller annat missbruk av myndighetens processer som kan leda till att enskilda, företag eller andra får utbetalningar, tillstånd eller andra fördelar på felaktiga grunder?

Markera ett svar för varje område.

För varje område där ni svarar "Ja" får ni en följdfråga där ni ombeds beskriva vilka typer av felaktigheter eller missbruk det handlar om och, om möjligt, hur omfattande problemen eller riskerna bedöms vara.

Om ni svarar "Kan inte bedömas" får ni i stället möjlighet att ange varför en bedömning inte kan göras.

Välj "Inte aktuellt för myndigheten" om myndigheten inte bedriver den verksamhet som anges.

Område	Ja	Nej	Kan inte bedömas	Inte aktuellt för myndigheten
a) Offentligt stöd, bidrag, förmåner eller andra ersättningar	○	○	○	○
b) Tillstånd, godkännanden eller andra gynnande beslut	○	○	○	○
c) Offentliga register eller grunddata	○	○	○	○
d) Tillsyn, inspektion eller andra kontrollprocesser	○	○	○	○
e) Brottsbekämpande eller andra rättsvårdande processer	○	○	○	○
f) Offentlig upphandling	○	○	○	○
g) Valfrihetssystem enligt LOV	○	○	○	○
h) Annan del/område	○	○	○	○

4:2) Följdfrågor gällande de områden där ni svarade ”Ja” på fråga 4:1

För respektive område
1) Ge konkreta exempel på vilken typ av utbetalningar, tillståndsbeslut eller andra delar av verksamheten det handlar om.
2) Uppskatta, om möjligt, hur omfattande problemen eller riskerna är och ange vad bedömningen grundar sig på, till exempel med hjälp av tillgängliga uppgifter från årsredovisningar, rapporter eller liknande, gärna i förhållande till totala belopp eller antal ärenden.

- Offentligt stöd, bidrag, förmåner eller andra ersättningar: _____
- Tillstånd, godkännanden eller andra gynnande beslut: _____
- Offentliga register eller grunddata: _____
- Tillsyn, inspektion eller andra kontrollprocesser: _____
- Brottsbekämpande eller andra rättsvårdande processer: _____
- Offentlig upphandling: _____
- Valfrihetssystem enligt LOV: _____
- Annan del/område: _____

+ Bifoga gärna eventuellt underlag

4:3) Följdfrågor gällande de områden där ni svarade ”Kan inte bedöma” på fråga 4:1:

För respektive område
1) Utveckla kort vilken typ av verksamhet det handlar om och ange, om möjligt, hur omfattande den är.
2) Beskriv varför myndigheten inte kan bedöma om det förekommer eller finns risk för felaktigheter, fusk eller annat missbruk inom området.

- Offentligt stöd, bidrag, förmåner eller andra ersättningar: _____
- Tillstånd, godkännanden eller andra gynnande beslut: _____
- Offentliga register eller grunddata: _____
- Tillsyn, inspektion eller andra kontrollprocesser: _____
- Brottsbekämpande eller andra rättsvårdande processer: _____
- Offentlig upphandling: _____
- Valfrihetssystem enligt LOV: _____
- Annan del/område: _____

+ Bifoga gärna eventuellt underlag

Frågor om dataanalyser, urval och AI-baserade metoder

5) I vilken utsträckning använder myndigheten dataanalyser, riskbaserade urval eller AI-baserade metoder för att identifiera ärenden, transaktioner eller andra förhållanden med förhöjd risk för felaktigheter eller fusk, eller för att utreda misstänkta felaktigheter eller fusk?

Med begreppen dataanalyser och urval avses användning av digitala verktyg och metoder, inklusive regelbaserade, statistiska och AI-baserade metoder, för att analysera data i syfte att upptäcka avvikelser, mönster, samband, riskindikatorer eller andra förhållanden för närmare kontroll eller granskning, samt för att utreda misstänkta felaktigheter eller fusk.

☐ I hög utsträckning

☐ I viss utsträckning

☐ Inte alls

☐ Kan inte bedömas

Eventuell kommentar: _____

6) I vilken utsträckning har myndigheten behov av ökad användning av dataanalyser, riskbaserade urval eller AI-baserade metoder för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda misstänkta felaktigheter eller fusk?

☐ I hög utsträckning

☐ I viss utsträckning

☐ Inte alls

☐ Kan inte bedömas

Eventuell kommentar: _____

7:1) I vilken utsträckning begränsar följande omständigheter myndighetens möjligheter att använda dataanalyser, riskbaserade urval eller AI-baserade metoder för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda misstänkta felaktigheter eller fusk?
Markera ett svar för varje omständighet.
För de omständigheter där ni svarar ”I hög utsträckning” eller ”I viss utsträckning” kan ni få en följdfråga där ni ombeds beskriva hindren närmare. Följdfrågor om dataskyddsregleringen kommer i stället i en senare fråga (fråga 10).

	I hög utsträckning	I viss utsträckning	Inte alls	Kan inte bedömas
a) Dataskyddsregleringen	○	○	○	○
b) Annan rättslig reglering	○	○	○	○
c) Tekniska utmaningar	○	○	○	○
d) Brist på resurser	○	○	○	○
e) Brist på kunskap eller kompetens	○	○	○	○
f) Annan omständighet	○	○	○	○

7:2) Följdfrågor om ni på fråga 7:1 svarade "I hög/viss utsträckning" gällande något av följande:
- Annan rättslig reglering
- Tekniska utmaningar
- Annan omständighet

- Ange vilken rättslig reglering det gäller och beskriv på vilket sätt den begränsar möjligheterna. _____
- Beskriv kortfattat vad de tekniska utmaningarna består av. _____
- Beskriv kortfattat vad de andra omständigheterna består av. _____

Frågor om behov av personuppgiftsbehandling och dataskyddsreglering

8) Finns det myndighetsspecifik dataskyddsreglering som gäller för myndighetens behandling av personuppgifter i hela eller delar av verksamheten?
Med myndighetsspecifik dataskyddsreglering avses här lagar eller förordningar som särskilt reglerar myndighetens behandling av personuppgifter i hela eller delar av verksamheten, exempelvis en särskild registerförfattning. Det kan även vara fråga om enskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter i annan reglering.

☐ Ja (ange vilken eller vilka regleringar eller bestämmelser nedan).
☐ Nej, myndighetens personuppgiftsbehandling regleras endast av EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Eventuell kommentar: _____

9:1) Har myndigheten behov av att behandla personuppgifter på andra sätt eller i större omfattning än i dag för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda sådana felaktigheter eller sådant fusk som myndigheten beskrivit i tidigare fråga (fråga 4)? (flera JA-alternativ kan väljas)

Observera att frågorna gäller behov av personuppgiftsbehandling utöver den som myndigheten genomför i dag. För varje behov som ni svarar "Ja" på får ni en följdfråga där ni ombeds beskriva behovet närmare.

☐ Ja, genomföra systematiska kontroller eller analyser

☐ Ja, samköra uppgifter från olika delar av myndighetens verksamhet

☐ Ja, använda uppgifter från avslutade ärenden

☐ Ja, ta emot, sammanställa och följa upp tips eller annan information utan koppling till ett pågående ärende

☐ Ja, behandla uppgifter om andra personer än den som är part i ett ärende

☐ Ja, inhämta och använda uppgifter från andra myndigheter innan en ansökan har skickats in och ett ärende har inletts, exempelvis i samband med att en enskild fyller i en digital ansökan

☐ Ja, följa upp offentliga kontrakt

☐ Ja, följa upp leverantörer inom valfrihetssystem enligt LOV

☐ Ja, utveckla, träna eller använda AI-modeller eller andra digitala verktyg

☐ Ja, annat behov

☐ Nej, inget identifierat behov

☐ Kan inte bedömas

9:2) Följdfråga om ni på fråga 9:1 svarade ett eller flera JA-alternativ:

Beskriv det aktuella behovet så konkret som möjligt:
1) Vilken ny eller mer omfattande behandling av personuppgifter myndigheten har behov av.
2) Vilken nytta behandlingen skulle medföra.
3) Om samma nytta kan uppnås på något annat sätt som innebär en mindre omfattande behandling av personuppgifter.

- Genomföra systematiska kontroller eller analyser: _____
- Samköra uppgifter från olika delar av myndighetens verksamhet _____
- Använda uppgifter från avslutade ärenden: _____
- Ta emot, sammanställa och följa upp tips eller annan information utan koppling till ett pågående ärende: _____
- Behandla uppgifter om andra personer än den som är part i ett ärende: _____
- Inhämta och använda uppgifter från andra myndigheter innan en ansökan har skickats:____
- Följa upp offentliga kontrakt: _____
- Följa upp leverantörer inom valfrihetssystem enligt LOV: _____
- Utveckla, träna eller använda AI-modeller eller andra digitala verktyg: _____
- Annat behov: _____

9:3) Följdfråga om ni på fråga 9:1 svarade "Kan inte bedömas".

Kan ni utveckla varför: _____

10:1) Har myndigheten identifierat oklarheter eller begränsningar i den myndighetsspecifika eller den generella dataskyddsregleringen som försvårar sådan behandling av personuppgifter som myndigheten har angett behov av i tidigare fråga (fråga 9)?
(flera JA-alternativ kan väljas)
Exempel på sådana oklarheter eller begränsningar som har identifierats i tidigare lagstiftningsarbete är:
- Otydligt rättsligt stöd för åtgärder utanför ärendehandläggningen.
- Snäva ändamålsbestämmelser i myndighetsspecifik reglering.
- Detaljstyrning av vilka personuppgifter som får behandlas.
- Begränsningar av möjligheterna att behandla och söka efter känsliga personuppgifter.
- Särskilda tidsbegränsningar för gallring eller borttagning av personuppgifter.

☐ Ja, regleringen begränsar eller förhindrar behandling av personuppgifter som myndigheten har behov av.
☐ Ja, regleringen är otydlig, vilket skapar osäkerhet om vilken behandling av personuppgifter som är tillåten.
☐ Nej
☐ Kan inte bedömas

10:2) Följdfråga om ni på fråga 10:1 svarade ”Ja, regleringen är otydlig, vilket skapar osäkerhet om vilken behandling av personuppgifter som är tillåten”.

Har denna osäkerhet medfört att myndigheten har avstått från eller begränsat personuppgiftsbehandling som myndigheten har haft behov av?
☐ Ja
☐ Nej
☐ Kan inte bedömas

10:3) Följdfråga om ni på fråga 10:1 svarade något av JA-svaren samtidigt som ni svarade något av JA-svaren på fråga 9.1.

Om dataskyddsregleringen är ett hinder för det aktuella behovet, beskriv så konkret som möjligt för varje behov:
1) Vilken reglering och vilka bestämmelser som berörs.
2) På vilket sätt regleringen är oklar eller begränsande.

Lämna svarsfältet tomt för de behov där myndigheten inte har identifierat några dataskyddsrättsliga hinder eller oklarheter.

- Genomföra systematiska kontroller eller analyser: _____
- Samköra uppgifter från olika delar av myndighetens verksamhet _____
- Använda uppgifter från avslutade ärenden: _____
- Ta emot, sammanställa och följa upp tips eller annan information utan koppling till ett pågående ärende: _____
- Behandla uppgifter om andra personer än den som är part i ett ärende: _____
- Inhämta och använda uppgifter från andra myndigheter innan en ansökan har skickats:____
- Följa upp offentliga kontrakt: _____
- Följa upp leverantörer inom valfrihetssystem enligt LOV: _____
- Utveckla, träna eller använda AI-modeller eller andra digitala verktyg: _____
- Annat behov: _____

+ Bifoga gärna eventuellt underlag i form av rättsutredningar som myndigheten har gjort, rapporter ni vill hänvisa till eller liknande.

10:4) Följdfråga om ni på fråga 10:1 svarade något av JA-svaren, men inte svarat något av JA-svaren på fråga 9.1.

Beskriv så konkret som möjligt:
1) Vilken behandling av personuppgifter som försvåras.
2) Vilken reglering och vilka bestämmelser som berörs.
3) På vilket sätt regleringen är oklar eller begränsande.

Beskrivning: _____

10:5) Följdfråga om ni på fråga 10:1 svarade "Kan inte bedömas".

Kan ni utveckla varför: _____

11:1) Ser myndigheten behov av andra förändringar eller förenklingar av dataskyddsregleringen än de som har beskrivits i fråga 10?

☐ Ja

☐ Nej

☐ Kan inte bedömas

11:2) Följdfråga om ni på fråga 11:1 svarade ”Ja”.

Beskriv så konkret som möjligt:

1) Vilken förändring som efterfrågas.
2) Hur förändringen skulle underlätta för myndigheten.

Beskrivning: _____

+ Bifoga gärna eventuellt underlag i form av rättsutredningar som myndigheten har gjort, rapporter ni vill hänvisa till eller liknande.

11:3) Följdfråga om ni på fråga 11:1 svarade "Kan inte bedömas".

Kan ni utveckla varför: _____